

Nr 560

Av herr Akerlund m. fl., om utbyggnad av Stekenjokkgruvan.

(Lika lydande med motion nr 670 i Andra kammaren)

I statsverkspropositionens bilaga för handelsdepartementet redogöres för resultatet av den malmprospektering och de gruvundersökningar, som bedrivits under fjolåret. Bland de projekt, som därvid tilldrager sig visst intresse, återfinnes bl. a. kopparmalmsfyndigheten i Stekenjokk. Det upplyses i propositionen, att prospektering och gruvundersökningar nu hunnit så långt att beslut bör fattas om utbyggnad av gruvan. För närvarande pågår provanrikning av den ur gruvan försöksvis uppfordrade malmen, varav resultatet beräknas föreligga i februari i år. Därest detta är gynnsamt och i övrigt tekniska och ekonomiska kalkyler föranleder upptagande av gruvdrift i Stekenjokk, hemställes i statsverkspropositionen, att Kungl. Maj:t bör äga att ta ställning till projektets genomförande ävensom driftformen.

Som skäl för brytning i Stekenjokk anføres en befarad minskning av kopparmalmsbrytningen i nu befintliga svenska gruvor vid 1970-talets början. Även om detta påstående torde vara otillräckligt underbyggt, och bl. a. till följd av Bolidenbolagets avsedda brytning av Aitikenfyndigheten inte vara så vägande, är en förbättrad kopparförsörjning från svenska gruvor önskvärd, därest den kan komma till stånd på ekonomiskt gynnsamma villkor. I nuläget är kopparpriset så starkt uppdrivet, att förutsättningarna för närvarande får bedömas som goda att utöka kopparmalmsbrytningen. Huruvida lika gynnsamma prisförhållanden kommer att bli rådande in på 1970-talet är naturligtvis osäkert. Möjligheten av en prisnedgång måste också ingå i bilden vid bedömning av frågan om brytning i Stekenjokk.

Malmfångsten i svenska gruvor går i huvudsak ut på tvenne malmtyper, järnmalmer och sulfidmalmer. Ehuru intet svenskt företag ensamt svarar för brytningen inom respektive områden ligger tyngdpunkten i järnmalmsbrytningen hos LKAB och i sulfidmalmsbrytningen hos Bolidenbolaget. Sistnämnda bolag svarar också på entreprenad för undersökningarna av sulfidmalmen i Stekenjokk.

En påtaglig skillnad föreligger mellan dessa bägge företag. LKAB är råvaruproducent med huvudsakligen export av järnmalm för smältning utomlands. Bolidenbolaget är ett smältverk med gruvor för anskaffning av smältmaterial och är uppbyggt för att passa svenska förhållanden med för våra behov otillräckliga sulfidmalmstillgångar. För bedömning av problemet be-

höver här endast erinras om svensk industris uppbyggnad med elektriciteten som bas och kopparmetallens betydelse i detta sammanhang.

I de s. k. statsgruvfälten har staten ett antal sulfidmalmsfyndigheter, bland vilka även Stekenjokk ingår. I riktig uppskattning av lämpligheten i nuvarande organisation av brytning och förädling av sulfidmalmen har staten överlåtit brytningen av ett antal av sina fyndigheter till Bolidenbolaget. Därvid har i ett par fall gruvorna utarrenderats och i ett fall ett särskilt legodriftsavtal ingåtts. För staten har detta inneburit påtagliga fördelar även ekonomiskt, och även för Bolidenbolaget torde det ha inneburit fördelar att kunna planera brytningen med hänsyn till smältverkets behov. Ett samarbete av detta slag har säkerligen gagnat svensk ekonomi över lag. Även om andra samarbetsformer än de här redovisade kan tänkas, t. ex. ett gemensamt bolag, talar starka skäl för att i allt väsentligt hittillsvarande samarbetslinjer på sulfidmalmsområdet bör uppföljas även när fråga blir om nu aktuella fyndigheter.

Med hänsyn till de stora utgifter för investeringar i Stekenjokk som erfordras och som hittills uppgått till 20 miljoner kronor bör riksdagen taga ställning till projektets genomförande sedan resultatet av provanrikningen redovisats. Även frågan om driftform bör underställas riksdagen.

Åberopande det anförda hemställas,

att riksdagen med avslag å Kungl. Maj:ts proposition i denna del i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte begära nytt motiverat förslag till utbyggnad av och driftform för Stekenjokkgruvan.

Stockholm den 26 januari 1966

Henrik Åkerlund

Gunvor Stenberg

Bertil Strandberg